

Kryteria oceniania na lekcjach fizyki w klasie ósmej
w Szkole Podstawowej w Kaczórkach
rok szkolny 2023/2024
klasa 8

Ocena dopuszczająca.

Uczeń:

1. rozróżnia najważniejsze pojęcia fizyczne i astronomiczne;
2. rozróżnia fundamentalne prawa i zależności fizyczne; podaje własnymi słowami ich treść;
3. podaje niektóre spośród poznanych przykładów zastosowań praw i zjawisk fizycznych w życiu codziennym;
4. oblicza podstawowe wielkości fizyczne, korzystając z ich definicji;
5. wykonuje proste doświadczenia zgodnie z podanymi szczegółowymi instrukcjami;
6. opisuje doświadczenia i obserwacje zgodnie z podanym wzorem;
7. stosuje zasady bhp obowiązujące w pracowni fizycznej oraz w trakcie obserwacji pozaszkolnych.

Ocena dostateczna.

Uczeń:

1. rozróżnia podstawowe pojęcia fizyczne i astronomiczne;
2. rozróżnia podstawowe prawa i zależności fizyczne; podaje własnymi słowami ich treść;
3. podaje poznane przykłady zastosowania praw i zjawisk fizycznych w życiu codziennym;
4. oblicza podstawowe wielkości fizyczne, korzystając z ich definicji;
5. planuje i wykonuje doświadczenia, najprostsze – samodzielnie, a trudniejsze – w grupach;
6. opisuje doświadczenia i obserwacje przeprowadzane na lekcji i w domu.

Ocena dobra.

Uczeń:

1. rozróżnia pojęcia fizyczne i astronomiczne;
2. rozróżnia prawa i zależności fizyczne; podaje własnymi słowami ich treść;
3. podaje przykłady zastosowania praw i zjawisk fizycznych;
4. podaje przykłady wpływu praw i zjawisk fizycznych oraz astronomicznych na życie codzienne;
5. rozwiązuje typowe zadania, wykonując obliczenia dowolnym sposobem;
6. planuje i wykonuje proste doświadczenia i obserwacje;
7. analizuje wyniki przeprowadzonych doświadczeń i formułuje, a następnie prezentuje wynikające z nich wnioski;
8. samodzielnie wyszukuje informacje na zadany temat we wskazanych źródłach informacji (np. książkach, czasopiśmie, internecie), a następnie prezentuje wyniki swoich poszukiwań.

Ocena bardzo dobra.

Uczeń:

1. wyjaśnia zjawiska fizyczne, odnosząc się do praw przyrody;
2. rozwiązuje trudniejsze zadania rachunkowe, stosując niezbędny aparat matematyczny, posługując się zapisem symbolicznym;
3. rozwiązuje trudniejsze zadania problemowe, np. przewiduje rozwiązanie na podstawie analizy podobnego problemu bądź udowadnia postawioną tezę, projektując serię doświadczeń;

4. planuje i wykonuje doświadczenia, analizuje otrzymane wyniki, formułuje wnioski wynikające z doświadczeń, a następnie prezentuje swoją pracę na forum klasy;
5. samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach (książkach, czasopiśmie i internecie);
6. krytycznie ocenia znalezione informacje.

Ocena celująca.

Uczeń:

spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto swą wiedzą i umiejętnościami wykracza poza program lub osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych lub rozwiązuje trudne zadania problemowe, rachunkowe i doświadczalne o stopniu trudności odpowiadającym konkursom przedmiotowym.

Plan nauczania fizyki w klasie VIII
w Szkole Podstawowej w Kaczórkach
Rok szkolny 2023/2024

Prowadzący zajęcia: Józef Wryszcz

Elektryczność i magnetyzm				
Liczba godzin lekcyjnych.	Temat	Poziom		Numer w podstawie programowej (w tym praca eksperymentalno-badawcza)
		Podstawowy	Ponadpodstawowy	
		Uczeń:	Uczeń:	
1	Lekcja organizacyjna. Przepisy bhp pracowni fizycznej.			
2	Powtórzenie wiadomości z działu „Hydrostatyka”			
2	Sprawdzian wiadomości. Omówienie sprawdzianu.			
1	Elektryzowanie ciał	☐ demonstruje doświadczalnie zjawisko elektryzowania się ciał i oddziaływania ciał naelektryzowanych ☐ informuje, że przyczyną zjawiska elektryzowania jest przepływ elektronów ☐ określa rodzaj oddziaływania (przyciąganie lub odpychanie) na podstawie znaku ładunku oraz znak ładunku na podstawie rodzaju oddziaływania ☐ stwierdza, że ładunek elektryczny nie powstaje ani nie znika ☐ wymienia jednostkę ładunku elektrycznego (bez definicji) ☐ informuje, jaki znak ma ładunek jądra, a jaki – ładunek elektronu w	☐ posługuje się elektroskopem ☐ opisuje jakościowo zależność między siłą działającą między ładunkami a ich odległością ☐ wyjaśnia zasadę zachowania ładunku na przykładzie różnych sposobów elektryzowania ciał ☐ rozwiązuje zadania rachunkowe związane z elementarnym ładunkiem elektrycznym ☐ wskazuje, że siła	6.1 6.2 6.5 6.6 6.16 a) 6.16 b) Demonstruje zjawiska elektryzowania przez potarcie lub dotyk (6.16a) – doświadczenie Demonstruje wzajemne oddziaływanie ciał naelektryzowanych (6.16b) – doświadczenie

		atomie	utrzymująca elektrony w atomie jest siłą przyciągania elektrycznego ☐ wyjaśnia, że wiązanie chemiczne ma naturę elektryczną	
1	Przewodniki i izolatory, indukcja elektrostatyczna	☐ stosuje pojęcia: <i>prąd elektryczny</i> (także z mikroskopowego punktu widzenia), <i>przewodnik</i> , <i>izolator</i> ☐ rozróżnia w najważniejszych przypadkach (metal, tworzywo sztuczne, szkło), czy materiał jest izolatorem, czy przewodnikiem ☐ zauważa, że przepływ ładunku, z którym mamy do czynienia w doświadczeniach z elektrostatyki, jest innym przykładem znanego z życia codziennego zjawiska przepływu prądu elektrycznego ☐ przeprowadza doświadczenia z przyciąganiem drobnych przedmiotów przez ciało naelektryzowane ☐ wyjaśnia, w jaki sposób ciało naelektryzowane może przyciągać ciała obojętne	☐ wykazuje doświadczalnie różnice między elektryzowaniem metali i izolatorów ☐ opisuje zjawisko przyciągania ciał elektrycznie obojętnych przez elektrycznie naładowane (w wypadku przewodników i izolatorów) ☐ posługuje się pojęciem indukcji elektrostatycznej	6.3 6.16 c) Rozróżnia przewodniki od izolatorów oraz wskazuje ich przykłady (6.16c) – doświadczenie
1	Obwód prądu elektrycznego	☐ wyjaśnia, że aby popłynął prąd elektryczny, odbiornik musi zostać podłączony do źródła napięcia w obwodzie zamkniętym ☐ rozpoznaje i rysuje symbole elementów obwodów elektrycznych: źródło napięcia, przewód, żarówka, wyłącznik ☐ czyta i rysuje schematy obwodów elektrycznych ☐ buduje proste obwody elektryczne zgodnie ze schematem ☐ informuje, że przepływ prądu nie polega na „dopłynięciu” nośników ładunku do odbiornika	☐ buduje złożone obwody elektryczne zgodnie ze schematem	6.7 6.13 6.16 d) Łączy według podanego schematu obwód elektryczny składający się ze źródła (akumulatora, zasilacza), odbiornika (żarówki, brzojczyka, silnika, diody, grzejnika, opornika), wyłączników, woltomierzy, amperomierzy (6.16d) – doświadczenie
1	Prąd elektryczny w cieczach	☐ bada doświadczalnie wpływ stężenia soli w wodzie na przepływ prądu elektrycznego ☐ opisuje prąd elektryczny w roztworach jako przepływ jonów ☐ wyjaśnia zasady bezpieczeństwa związane z przepływem prądu przez roztwór	☐ wyjaśnia, jakie jony znajdują się w roztworze wodnym NaCl ☐ opisuje znaczenie zjawisk elektrycznych w organizmach żywych	6.7

1	Prąd elektryczny w gazach	☐ wyjaśnia, że prąd elektryczny w gazach to przepływ jonów i elektronów ☐ wyjaśnia, że piorun jest szczególnym przypadkiem prądu elektrycznego ☐ wymienia zasady bezpiecznego zachowania podczas burzy: nie należy chronić się pod drzewami i słupami, pływać w wodzie ani kłaść się na ziemi	☐ wyjaśnia różnicę w zasadzie działania żarówki i lampy wyładowczej, wymienia zalety i wady obu źródeł światła ☐ wyjaśnia zasady bezpiecznego zachowania podczas burzy, stosując poznane prawa fizyki	6.7
1	Napięcie i natężenie prądu elektrycznego	☐ wyjaśnia (intuicyjnie) i rozróżnia) pojęcia napięcia oraz natężenia prądu ☐ stosuje jednostki napięcia i natężenia ☐ oblicza na podstawie definicji natężenie prądu ☐ wymienia proste przykłady napięcia w urządzeniach codziennego użytku ☐ stosuje analogię prądu elektrycznego do przepływu cieczy	☐ podaje przykłady napięcia i natężenia prądu w urządzeniach elektrycznych ☐ stosuje związek $I=q/t$ do obliczania występujących w nim wielkości	6.8
1	Praca i moc prądu elektrycznego.	☐ posługuje się pojęciem napięcia elektrycznego i wyjaśnia jego związek z pracą prądu elektrycznego i energią ☐ stosuje do obliczeń związki między napięciem, natężeniem i mocą oraz między napięciem, natężeniem, czasem i pracą prądu	☐ rozwiązuje trudniejsze zadania rachunkowe związane z pracą i mocą prądu elektrycznego ☐ podaje przykłady mocy urządzeń elektrycznych znanych z życia codziennego	6.9 6.10 6.11
1	Pomiar napięcia i natężenia prądu elektrycznego. Wyznaczanie mocy.	☐ wykorzystuje w prostych przykładach woltomierz i amperomierz do pomiaru odpowiednich wielkości ☐ wyznacza moc żarówki na podstawie przeprowadzonych samodzielnie pomiarów napięcia i natężenia prądu	☐ korzysta z miernika uniwersalnego, wybiera odpowiedni zakres pomiarowy	6.16d Odczytuje wskazania mierników (6.16d) – doświadczenie
1	Szeregowe i równoległe połączenia odbiorników i źródeł napięcia.	☐ oblicza napięcie baterii ogniw połączonych równoległe bądź szeregowo ☐ informuje, jak napięcie i natężenie prądu płynącego przez zespół odbiorników połączonych szeregowo i równoległe zależy od napięcia oraz natężenia prądu płynącego przez poszczególne odbiorniki	☐ rozwiązuje zadania z łączeniem szeregowym i równoległym, w szczególności związane z projektowaniem prostych obwodów (typu łączenia światełek choinkowych), bez wzorów na opór	6.16 d) Łączy według podanego schematu obwód elektryczny składający się ze źródła (akumulatora, zasilacza), odbiornika

		☐ wskazuje przykłady połączeń równoległych i szeregowych; buduje takie układy	zastępczy	(żarówka, brzęczyka, silnika, diody, grzejnika, opornika), wyłączników, woltomierzy, amperomierzy; odczytuje wskazania mierników (6.16d) – doświadczenie
1	Prawo Ohma. Opór elektryczny	☐ wyjaśnia (intuicyjnie) pojęcie oporu elektrycznego jako właściwości przewodnika ☐ wyznacza opór elektryczny na podstawie przeprowadzonych samodzielnie pomiarów napięcia i natężenia	☐ stosuje prawo Ohma ☐ określa opór elektryczny za pomocą wzoru i oblicza wszystkie wielkości występujące w tej zależności $I = U/R$ ☐ czyta wykresy $I(U)$ i odczytuje na ich podstawie opór elektryczny ☐ posługuje się symbolem graficznym opornika podczas rysowania i czytania schematów elektrycznych	6.12 6.16 d) 6.16 e) Odczytuje wskazania mierników (6.16d) – doświadczenie Wyznacza opór przewodnika przez pomiary napięcia na jego końcach oraz natężenia prądu przez niego płynącego (6.16e) – doświadczenie
1	Prąd przemienny. Domowa sieć elektryczna.	☐ wyjaśnia, że napięcie w domowej sieci elektrycznej zmienia znak i wartość wiele razy w ciągu sekundy ☐ wyjaśnia pojęcie napięcia i natężenia skutecznego ☐ informuje, że napięcie skuteczne w sieci domowej w Polsce wynosi 230 V ☐ informuje, że ciało człowieka przewodzi prąd elektryczny ☐ informuje, że szczególnie niebezpieczne jest dotykanie urządzeń elektrycznych w miejscach wilgotnych i wilgotnymi rękoma ☐ wymienia podstawowe zasady: bezpiecznego posługiwania się domową siecią elektryczną oraz postępowania w	☐ rozróżnia pojęcia <i>faza</i> i <i>zero</i> ☐ wyjaśnia, do czego służą bezpieczniki i co należy zrobić, gdy bezpiecznik rozłączy obwód elektryczny ☐ wyjaśnia, do czego służy uziemienie i uzasadnia konieczność jego stosowania ☐ rozstrzyga, czy przy podanym obciążeniu bezpiecznik rozłączy obwód elektryczny ☐ wyjaśnia zasady bhp na podstawie wiadomości z fizyki	6.14 6.15
1	Magnesy. Magnetyzm ziemski.	☐ wyjaśnia, że jednakowe bieguny magnesu się odpychają, a różne przyciągają, że magnes przyciąga żelazo i niektóre inne (ale nie wszystkie) metale, że nie można	☐ wyjaśnia zjawisko magnesowania się ciał, korzystając z pojęcia domen magnetycznych ☐ rozróżnia bieguny	7.1 7.2 7.3 7.7 a) Demonstruje zachowanie się

		uzyskać pojedynczego bieguna magnetycznego ☐ wyjaśnia zasadę działania kompasu i posługuje się tym przyrządem ☐ demonstruje doświadczalnie zjawiska magnetyczne	geograficzne i magnetyczne	igły magnetycznej w obecności magnesu (7.7a) – doświadczenie
1	Prąd elektryczny i magnetyzm.	☐ demonstruje działanie prądu w przewodzie na igłę magnetyczną ☐ buduje elektromagnes ☐ wyjaśnia oddziaływanie między elektromagnesem a magnesem ☐ podaje przykłady zastosowania zjawisk magnetycznych do zapisywania i przechowywania informacji	☐ bada, jak biegunowość i siła przyciągania elektromagnesu zależy od różnych czynników ☐ wyjaśnia, że także magnes trwały swoje właściwości magnetyczne zawdzięcza ruchowi ładunków elektrycznych	7.4 7.5 7.7 b) Demonstruje zjawisko oddziaływania przewodnika z prądem na igłę magnet
1	Silnik elektryczny	☐ wyjaśnia, że na przewodnik z prądem znajdujący się w pobliżu magnesu działa siła, którą wykorzystujemy w silnikach elektrycznych	☐ wykazuje doświadczalnie istnienie siły elektrodynamicznej ☐ opisuje, od czego siła elektrodynamiczna zależy (jakościowo) ☐ opisuje (w uproszczeniu) budowę silnika elektrycznego prądu stałego i wyjaśnia zasadę jego działania	7.6
1	Indukcja elektromagnetyczna		☐ wyjaśnia że zmiany pola magnetycznego (ale nie samo pole) powodują przepływ prądu elektrycznego w zamkniętym obwodzie elektrycznym ☐ opisuje zasadę działania i zastosowanie prądnicy, transformatora i kuchenki indukcyjnej ☐ opisuje (w uproszczeniu) budowę prądnicy prądu stałego i wyjaśnia jej zasadę działania	
1	Powtórzenie wiadomości z działu „Elektryczność i magnetyzm”.			
2	Sprawdzian			

	wiadomości. Omówienie sprawdzianu.			
Drgania i fale				
1	Własności ruchu drgającego.	☐ opisuje przykłady drgań, w tym ruch wahadła ☐ wyjaśnia pojęcia: <i>okres</i> i <i>częstotliwość</i> oraz <i>amplituda drgań</i> ☐ oblicza częstotliwość na podstawie okresu i na odwrót ☐ wyznacza doświadczalnie okres i częstotliwość drgań wahadła	☐ wymienia przykłady niemechanicznych zjawisk okresowych, np. prądu przemiennego ☐ wyznacza amplitudę, okres drgań na podstawie wykresu	8.1 8.3. 8.9 a) Wyznacza okres i częstotliwość w ruchu okresowym (8.9a) – doświadczenie
1	Ruch ciała na sprężynie.	☐ opisuje ruch ciała na sprężynie ☐ opisuje jakościowo przemiany energii kinetycznej i energii potencjalnej sprężystości w tym ruchu	☐ wykonuje obliczenia dotyczące tego ruchu	8.2
1	Własności fali mechanicznej.	☐ stosuje pojęcie <i>fali</i> do opisu zjawisk ☐ odróżnia ruch fali od ruchu ośrodka ☐ stosuje pojęcia: <i>długość</i> i <i>częstotliwość fali</i>	☐ wykonuje obliczenia związane z długością, częstotliwością i prędkością fali ☐ wykonuje proste doświadczenia z falami na wodzie	8.4 8.5
1	Fale dźwiękowe. Wysokość dźwięku.	☐ wyjaśnia, że dźwięk to fala mechaniczna, a jego źródłem są drgania ciał ☐ podaje przykłady źródeł dźwięku ☐ wykonuje obliczenia kinematyczne związane z prędkością dźwięku ☐ demonstruje doświadczalnie powstawanie dźwięków ☐ obserwuje oscylogramy fal dźwiękowych ☐ określa, jakiej wielkości fizycznej odpowiada wysokość dźwięku, a jakiej – natężenie dźwięku ☐ opisuje mechanizm powstawania i rozchodzenia się fal dźwiękowych	☐ samodzielnie przygotowuje komputer do obserwacji oscylogramów dźwięków ☐ porównuje jakościowo wysokość i natężenie dźwięku na podstawie oscylogramów ☐ wykonuje obliczenia związane z długością, częstotliwością i prędkością fali dźwiękowej ☐ rozróżnia dźwięki słyszalne, ultradźwięki i infradźwięki oraz opisuje ich znaczenie w przyrodzie i technice	8.6 8.7 8.8 8.9 a) 8.9 b) 8.9 c) Wyznacza okres i częstotliwość w ruchu okresowym (8.9a) – doświadczenie Demonstruje dźwięki o różnych częstotliwościach z wykorzystaniem drgającego przedmiotu lub instrumentu
1	Podział fal elektromagnetycznych.	☐ wyjaśnia, że światło, fale radiowe, podczerwień i nadfiolet mają jednakową naturę ☐ wyjaśnia, że barwa światła ma	☐ wymienia zakresy fal elektromagnetycznych, opisuje ich podstawowe właściwości i znaczenie	9.12

		związek z długością (lub częstotliwością) fali ☐ informuje, że wszystkie fale elektromagnetyczne poruszają się w próżni z jednakową prędkością	w przyrodzie i technice ☐ informuje, że $c = 300\,000$ km/s jest największą wartością prędkości w przyrodzie	
1	Natura fal elektromagnetycznych.		☐ opisuje (jakościowo i w przybliżeniu), jak powstaje fala elektromagnetyczna	
1	Energia fal elektromagnetycznych.	☐ wyjaśnia, że każda fala niesie pewną energię i że w ten właśnie sposób przepływa do nas energia Słońca oraz energia innych rozgrzanych ciał	☐ opisuje jakościowy związek koloru ciała z jego zdolnością do absorpcji i emisji promieniowania ☐ wyjaśnia, jak częstotliwość fali zależy (jakościowo) od temperatury ciała ☐ wykorzystuje te wiadomości do wyjaśniania zjawisk fizycznych ☐ wyjaśnia powstawanie efektu cieplarnianego	
1	Dyfrakcja i interferencja fal.	☐ stosuje pojęcia <i>dyfrakcja</i> i <i>interferencja</i> do opisu fal na wodzie	☐ opisuje zjawiska dyfrakcji i interferencji dźwięku i światła	9.13
1	Zjawisko rezonansu.	☐ opisuje zjawisko rezonansu i wskazuje przykłady rezonansu mechanicznego	☐ wyjaśnia zjawiska fizyczne za pomocą zjawiska rezonansu	
1	Powtórzenie wiadomości z działu „Drgania i fale”.			
2	Sprawdzian wiadomości. Omówienie sprawdzianu.			
Optyka				
1	Własności światła.	☐ demonstruje doświadczalnie prostoliniowe rozchodzenie się światła ☐ wyjaśnia powstawanie cienia i półcienia	☐ rozwiązuje zadania z cieniem i <i>camera obscura</i> wymagające wiadomości z geometrii	9.1 9.14 a) Demonstruje zjawisko prostoliniowego

		☐ stosuje pojęcia: <i>promień światła</i> , <i>wiązka światła</i>		rozchodzenia się światła (9.14a) – doświadczenie
1	Światło i widzenie.	☐ wyjaśnia, że widzimy dlatego, że światło (na ogół odbite od różnych ciał) wpada do oczu ☐ odróżnia źródło światła od ciała odbijającego światło ☐ zauważa, że światło odbija się od większości ciał, nie tylko od lustra ☐ wyjaśnia, że większość ciał zarówno odbija, jak i przepuszcza i pochłania światło, różniąc te ciała proporcje, w jakich zachodzą te zjawiska	☐ ilustruje zasadę działania <i>camery obscury</i> i buduje jej model	
1	Zjawisko załamania światła.	☐ opisuje jakościowo i demonstruje doświadczalnie zjawisko załamania światła ☐ wskazuje kierunek załamania światła ☐ rysuje przybliżony bieg promienia świetlnego przechodzącego przez granicę ośrodków ☐ wyjaśnia zjawiska fizyczne, korzystając z prawa załamania	☐ przedstawia na rysunku, jak światło jednobarwne przechodzi przez pryzmat ☐ rozwiązuje zadania, korzystając z zależności między kątem padania a kątem załamania podanej w postaci tabeli lub wykresu	9.6 9.14 a) Demonstruje zjawisko załamania światła na granicy ośrodków (9.14a) – doświadczenie
1	Własności soczewek skupiających i rozpraszających.	☐ wyjaśnia, że w powietrzu szklana soczewka wypukła skupia, a wklęsła rozprasza światło ☐ opisuje i szkicuje bieg światła przez soczewki w przypadku promieni padających równoległe do osi optycznej ☐ posługuje się pojęciami <i>ognisko</i> i <i>ogniskowa soczewki skupiającej</i>	☐ wyjaśnia bieg światła przez soczewkę, stosując przybliżenie soczewki przez układ dwóch pryzmatów ☐ wyjaśnia pojęcia: <i>ognisko (pozorne)</i> i <i>ogniskowa soczewki rozpraszającej</i> ☐ posługuje się pojęciem <i>zdolność skupiająca</i> ☐ stosuje jednostkę zdolności skupiającej ☐ wykonuje obliczenia związane ze zdolnością skupiającą i ogniskową	9.7
1	Obrazy tworzone przez soczewkę skupiającą.	☐ wyjaśnia, co to znaczy, że soczewka tworzy obraz przedmiotu i opisuje, jak wygląda ten obraz (prosty czy odwrócony) w zależności od odległości przedmiotu od soczewki ☐ demonstruje doświadczalnie, jak powstaje ten obraz i wyjaśnia jego powstawanie za pomocą schematycznego rysunku	☐ odróżnia obraz rzeczywisty od pozornego	ex 9.8 ex 9.14 a) 9.14 b) Demonstruje zjawisko powstawania obrazów za pomocą soczewek (9.14a) – doświadczenie

				Otrzymuje za pomocą soczewki skupiającej ostre obrazy przedmiotu na ekranie (9.14b) – doświadczenie
1	Konstruowanie obrazów tworzonych przez soczewkę skupiającą.		☐ konstruuje obraz rzeczywisty i obraz pozorny tworzony przez soczewkę skupiającą	9.8
1	Obrazy tworzone przez soczewkę rozpraszającą.	☐ wyjaśnia jakościowo tworzenie obrazu przez soczewkę rozpraszającą	☐ konstruuje obraz tworzony przez soczewkę rozpraszającą	9.8
1	Oko. Wady wzroku. Aparat fotograficzny.	☐ wyjaśnia zasadę, na jakiej opiera się działanie oka i aparatu fotograficznego	☐ opisuje, w jaki sposób reguluje się ogniskową i przysłonę w oku, a w jaki – w aparacie fotograficznym ☐ wyjaśnia (choćby w uproszczeniu: za pomocą pojęcia zbyt małej lub zbyt wielkiej zdolności skupiającej), na czym polegają krótkowzroczność i dalekowzroczność oraz jak się je koryguje za pomocą soczewek	9.9
1	Zwierciadła płaskie.	☐ wyjaśnia i stosuje prawo odbicia światła ☐ wyjaśnia różnice w odbiciu światła od zwierciadła i od powierzchni rozpraszającej ☐ rysuje bieg promienia świetlnego padającego i odbitego od zwierciadła ☐ wyjaśnia i przedstawia na rysunku, w jaki sposób światło odbija się od zwierciadła płaskiego i jak powstaje obraz w takim zwierciadle	☐ rozwiązuje proste zadania geometryczno-optyczne	9.2 9.3 9.4 9.5
1	Zwierciadła wklęsłe i wypukłe.	☐ wyjaśnia na schematycznym rysunku, jak powstaje obraz w zwierciadle wklęsłym i w zwierciadle wypukłym ☐ wymienia zastosowania zwierciadeł wklęsłych i wypukłych	☐ konstruuje bieg promieni padających na zwierciadło sferyczne i obraz w tym zwierciadle ☐ wyjaśnia pojęcia	9.2 9.4 9.5

			<i>ognisko i ogniskowa zwierciadła</i>	
1	Luneta i mikroskop. Teleskop zwierciadlany.	☐ wyjaśnia jakościowo, jak powstaje obraz w lunecie astronomicznej, mikroskopie i teleskopie zwierciadlanym	☐ wyjaśnia na schematycznym rysunku (bez dokładnej konstrukcji) zasadę działania mikroskopu i lunety astronomicznej ☐ porównuje zasadę działania tych przyrządów	
1	Barwa światła.	☐ wyjaśnia, że barwa światła ma związek z długością (częstotliwością) fali i że światło białe jest mieszaniną różnych barw ☐ wymienia przykłady zjawisk, w których światło ulega rozszczepieniu ☐ demonstruje rozszczepienie światła w pryzmacie ☐ opisuje światło lasera jako jednobarwne	☐ wymienia po kolei kolory w widmie światła ☐ wyjaśnia, że barwa ciała oświetlonego białym światłem wynika z selektywnego pochłaniania fal o różnych długościach	9.10 9.11 9.14 c) Demonstruje rozszczepienie światła w pryzmacie (9.14c) – doświadczenie
1	Powtórzenie wiadomości z działu „Optyka”.			
2	Sprawdzian wiadomości. Omówienie sprawdzianu.			